

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/23/2015
Identifikačné číslo spisu:	7010210195
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7010210195.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu: B. D. F., U. Y. XX, L. zastúpenom JUDr. Robertom Schumannom, advokátom so sídlom M. R. Štefánika č. 6, Komárno proti žalovanému: B. C. L., Tr. E. XX, L., správca konkurznej podstaty úpadcu EURO INVESTA a.s. v konkurze, Háľkova 11, Bratislava, IČO: 35 759 640 zastúpenému JUDr. Ľudmilou Kavuličovou, advokátkou so sídlom Ul. 26. novembra 1510/3, Humenné o určenie pravosti pohľadávky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 12Cbi/2/2010- 323 zo 16. decembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 12Cbi/2/2010- 323 zo 16. decembra 2014 v napadnutej časti z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. V predmetnej právnej veci krajský súd vo svojom rozsudku č. k. 12Cbi/2/2010 - 323 zo 16. decembra 2014 určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 3K/191/2002 vo výške 123.141,41,- Eur (3.709.757,90,- Sk) je oprávnená a zistená a zaraďuje sa do I. triedy. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobca sa žalobným návrhom domáhal, aby súd určil, že pohľadávka žalobcu uplatnená v konkurznej veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach, č. k. 3K/191/2002 na majetok úpadcu EURO INVESTA a.s., vo výške 164.957,85,- Eur (4.969.520,- Sk) je nesporná čo do pravosti, výšky a poradia. V žalobnom návrhu výslovne uviedol, že pohľadávku vo vyššie uvedenej výške si uplatňuje v I. triede. Žalobca podal prihlášku do konkurzu na majetok dlžníka a k prihláške pripojil doklady deklarujúce oprávnenosť svojej pohľadávky voči úpadcovi.

3. Žalovaný - správca konkurznej podstaty B. C. L., na prieskumnom pojednávaní dňa 02. decembra 2009, poprel pravosť uplatnenej pohľadávky v celom rozsahu z dôvodu, ktorý je uvedený v zozname a

to, že táto pohľadávka neexistuje, pretože neexistujú refundácie kúpnej ceny a nehnuteľností.

4. Podľa názoru žalobcu, ktorý si uplatnil pohľadávku vo výške 4.169.520,- Sk (138.402,71,- Eur) spolu s príslušenstvom, má prihláška a prílohy všetky náležitosti pre uplatnenie svojej pohľadávky voči úpadcovi, a preto nebol dôvod zo strany správcu konkurznej podstaty poprieť pohľadávku. Predmetná pohľadávka pozostáva z čiastky 794.487,- Sk (26.372,14,- Eur), ktorá predstavuje refundáciu kúpnej ceny za pozemok v zmysle Dohody o prevzatí záväzku zo dňa 30. decembra 1999. Táto časť pohľadávky mala byť splatnou dňom konečného vyúčtovania, ku ktorému však nedošlo z dôvodu neodovzdania posledného objektu a stala sa splatnou dňom vyhlásenia konkurzu.

5. V prílohe žalobca pripojil Dohodu o prevzatí záväzku uzatvorenú medzi ním ako žalobcom a obchodnou spoločnosťou EURO INVESTA a.s., a to 30. decembra 1999. Z uvedenej listiny vyplýva, že on ako výlučný vlastník nehnuteľnosti, par. č. 29/10 súhlasil s prevzatím záväzkov budúcich vlastníkov bytov a nebytových priestorov na zaplatenie kúpnej ceny nehnuteľnosti vyplývajúcej zo Zmluvy o uzatvorení budúcich kúpnych zmlúv. Z toho titulu prevzal dve zálohy vo výške po 1.127.635,- Sk, teda celkovo 2.255.270,- Sk. Predmetná pohľadávka ďalej pozostáva z čiastky 762.802,90,- Sk (25.320,42,- Eur), ktorá je podložená faktúrami č. 2002/14, 2002/19, 2002/20. Týmito faktúrami boli vyúčtované stavebné práce, ktorých presný rozpis je uvedený na jednotlivých faktúrach. Predmetné faktúry boli zaslané spoločnosti EURO INVESTA, a.s. a dňa 24. októbra 2002 bolo žalobcovi zaplatených z toho titulu 120.000,- Sk.

6. Ďalšia časť uplatnenej pohľadávky pozostáva z úroku z omeškania vo výške 16% p. a. vypočítaného odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr do dňa vyhlásenia konkurzu. Jedná sa celkovo o sumu 65.275,15,- Sk (2.166,74,- Eur). Ďalšia časť uplatnenej pohľadávky pozostáva zo stavených prác, ktoré boli vykonávané pre EURO INVESTA a.s., ako objednávateľa už podľa uvedenej Zmluvy o dielo zo dňa 28. apríla 1999, resp. Dodatku č. 1 z 15. októbra 2002. Táto pohľadávka pozostáva z vykonaných prác, ktoré neboli ku dňu vyhlásenia konkurzu vyúčtované. Jedná sa o čiastku 2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur), ktorá sa stala splatnou dňom vyhlásenia konkurzu. Žalobca uviedol, že sa jedná o čiastku, ktorá predstavuje cenu stavebných prác bez DPH, keďže si DPH žalobca v konkurznom konaní neuplatnil. Tieto stavebné práce žalobca vyfakturoval, a to faktúrou č. 2003/007 zo dňa 07. apríla 2003 s dátumom splatnosti 14. apríla 2003.

7. Dňa 30. júna 2004 bol vyhotovený a Krajskému súdu v Košiciach zaslaný Dodatok ku konkurznej prihláške. Podľa tohto Dodatku si žalobca v konkurznom konaní uplatnil ďalšiu položku, ako poslednú časť svojej pohľadávky voči úpadcovi. Jedná sa o pohľadávku vzniknutú z titulu poskytnutého úveru a uplatnenej zmluvnej pokuty. Dňa 28. septembra 2001 žalobca uzatvoril ako veriteľ s dlžníkom - EURO INVESTA a.s. Zmluvu o úvere, ktorou poskytol dlžníkovi úver 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur). Nakoľko tento úver nebol vrátený v dohodnutom termíne, teda do 28. septembra 2002 si ako konkurzný veriteľ uplatnil aj dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 1% zo sumy 400.000,- Sk odo dňa splatnosti, teda od 29. septembra 2002 až do vyhlásenia konkurzu, teda do 27. februára 2003, čo predstavuje sumu 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur), celkovo si teda uvedeným Dodatkom ku konkurznej prihláške uplatnil pohľadávku vo výške 800.000,- Sk, čo predstavuje 26.555,14,- Eur. Konečná výška žalobcom uplatnenej pohľadávky takto predstavuje 4.969.520,- Sk (164.957,85,- Eur), ktorá je v súlade s pohľadávkou, ktorú si uplatnil vo svojej prihláške. Pohľadávku v uvedenej výške si prihlásil ako pohľadávku prvej triedy a takto si ju uplatňoval aj v rámci tohto konania.

8. Na pojednávaní konanom dňa 29. apríla 2014 právny zástupca žalobcu čiastočne vzal žalobu späť vo výške 12.945,62,- Eur (390.000,- Sk), týkajúcu sa refundácie za pozemky, ktorá bola pôvodne prihlásená vo výške 794.487,- Sk a z toho dôvodu si žalobca uplatňuje v tejto časti len pohľadávku vo výške 13.426,51,- Eur.

9. Žalovaný navrhol súdu, aby nárok uplatnený žalobcom z dôvodu nedostatku vecnej legitimácie na strane žalobcu zamietol, ako aj z dôvodu, že ide o fiktívnu pohľadávku.

10. Prvostupňový súd po vykonaní dokazovania mal za preukázané, že konkurz na majetok úpadcu bol

vyhlásený uznesením zo dňa 27. januára 2003, č. k. 3K/191/2002-317. Prieskumné pojednávanie sa uskutočnilo dňa 02. decembra 2009. Žalobca, ako veriteľ vedený vo veriteľskom zväzku konkurzného spisu pod č. 40 si prihlásil svoju pohľadávku prihláškou v zmysle § 20 ZKV doručenou na súd prvej inštancie dňa 09. apríla 2003, ktorá pozostávala z položiek:

794.487,- Sk (26.372,14,- Eur) za predaj pozemkov

762.802,90,- Sk (25.320,42,- Eur) za vykonané stavebné práce

2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur) za vykonané stavebné práce (nevyfakturované do vyhlásenia konkurzu)

65.275,15,- Sk (2.166,74,- Eur) úrok z omeškania vo výške 16%.

Doplnkom prihlášky zo dňa 16.4.2004 (pred prieskumným pojednávaním):

800.000,- Sk (26.555,14,- Eur) zo Zmluvy o úvere.

Žalovaný, správca konkurznej podstaty, v predložennom zozname veriteľov, ako aj na prieskumnom pojednávaní poprel všetky prihlásené pohľadávky tohto veriteľa (žalobcu) v celkovej sume 4.969.520,95,- Sk (164.957,88,- Eur) z dôvodu, že pohľadávka neexistuje a neexistuje ani refundácia kúpnej ceny za nehnuteľností.

11. Žalobca v osobe B. D. F. bol predsedom predstavenstva úpadcu až do konania Valného zhromaždenia dňa 06. novembra 2002, kedy bol odvolaný z tejto funkcie. Za týchto okolností bol štatutárnym zástupcom úpadcu až do právneho zániku jeho funkcie. B. D. F., ako štatutárny zástupca EURO INVESTA a.s. v konkurze, Háľkova 11, Bratislava, uzatváral zmluvy s fyzickou osobou - podnikateľom B. D. F. - L., so sídlom Q. XX, L., z ktorých vznikali záväzky a plnenia, ktoré sú predmetom tohto incidenčného sporu.

12. K prvej uplatnenej pohľadávke žalobcu vo výške 794.487,- Sk (26.372,14,- Eur), ktorú v dôsledku čiastočného späťvzatia pred začatím pojednávania konaného dňa 29. apríla 2014 v časti 390.000,- Sk (12.945,63,- Eur) bol tento nárok uplatnený na sumu 404.487,- Sk (13.426,51,- Eur), ktorú odvodil z Dohody o prevzatí záväzku zo dňa 30. decembra 1999 (č. 1. 6), súd prvej inštancie uviedol, že z tejto dohody uzavretej medzi členom predstavenstva úpadcu a žalobcom nie je možné vyvodit' žiadne právne závery svedčiace v prospech takto uplatneného nároku. Zo znenia vyššie uvedenej dohody vyplýva, že žalobca súhlasí s prevzatím záväzkov budúcich vlastníkov bytov a nebytových priestorov na zaplatenie kúpnej ceny nehnuteľností. Podľa záveru súdu takáto formulácia v predmetnej dohode nezaväzuje žalovaného na plnenie tak, ako to požadoval žalobca. Ohľadom tohto nároku v priebehu dokazovania neboli produkované žiadne ďalšie dôkazy okrem tzv. vyúčtovania pozemkov za roky 1999, 2000, 2001 (č. 1. 108) a za rok 2002 (č. 1. 112), z ktorých by bolo možné vyvodit' právny záver o jeho opodstatnenosti. Uvedená pohľadávka sa nenachádza ani v účtovníctve úpadcu. Znenie takejto dohody nezodpovedá žiadnemu typu zmluvných vzťahov zakotvených v tretej časti Obchodného zákonníka (obchodné záväzkové vzťahy). Súd prvej inštancie ohľadom vyššie uvedeného nároku o určení právneho dôvodu pohľadávky uzavrel, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, v dôsledku čoho bol v tejto časti neúspešný.

13. K ďalším uplatneným nárokom žalobcu na určenie právneho dôvodu pohľadávok za vykonané stavebné práce na objekte Nádvorie Európy v Komárne súd prvej inštancie uviedol, že tieto žalobca začal vykonávať na základe vyššie spomínanej Zmluvy o dielo zo dňa 28. apríla 1999, a to v sume 762.802,90,- Sk (25.320,42,- Eur) a 2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur). Žalovaný vo svojich písomných vyjadreniach, ako aj na pojednávaní, konkrétne nespochybňoval žiadne vyfakturované položky stavebných prác a materiálov a namietal len ich nekvalitu, dôsledkom čoho bola reklamácia. Žalobca sa však bránil tým, že reklamácie boli odstránené, na základe čoho boli vydané kolaudačné rozhodnutia Odboru životného prostredia Okresného úradu v Komárne OŽP 1324/2002 - HE, OŽP 1894/2001 - HE-3, OŽP 2340/2002 HE-2, s ktorými sa súd na pojednávaní ako listinnými dôkazmi oboznámil. Z týchto dôvodov súd uznal tento nárok za opodstatnený.

14. Čo sa týka vyjadrenia žalovaného spočívajúceho v tom, že zhotoviteľ B. D. F. z uzavretej Zmluvy o

dielo zo dňa 28. apríla 1999 si práce a materiály fakturoval na meno fyzickej osoby podnikateľa B. D. F. - L., Q. XX, L., ktorý subjekt je odlišný od žalobcu, túto námietku súd prvej inštancie neakceptoval, pretože žalobca ako fyzická osoba aktívne legitimovaná v tomto spore si uplatňoval svoje nároky, ktoré mu vznikli z realizácie stavebných prác tou istou fyzickou osobou B. D. F., a to bez ohľadu na to, že na tejto strane vystupoval ako podnikateľ - živnostník. Samotná skutočnosť, že žalobca ako fyzická osoba podniká v zmysle § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka s obchodným menom KOMWERK, nemá v tomto smere žiadny právny význam.

15. Súčasťou tejto časti uplatňovaného nároku týkajúceho sa vykonaných stavebných prác zo strany žalobcu bolo aj vyúčtovanie 16% úroku z omeškania v sume 65.275,15,- Sk (2.166,74,- Eur). Tento nárok považoval súd za absolútne neoprávnený a nepodložený žiadnymi dôkazmi. Je potrebné poukázať na to, že žalobca fyzická osoba podnikateľ B. D. F. uzatváral zmluvy s objednávateľom EURO INVESTA a.s, v konkurze, Bratislava, v ktorej spoločnosti bol predsedom predstavenstva a zároveň aj štatutárnym orgánom, ktorý zodpovedal za chod podniku a okrem iného aj za dodržiavanie zmluvných vzťahov a pod. Podľa záveru súdu pri totožnosti v osobách vystupujúcich za objednávateľa a zhotoviteľa požadovanie takéhoto nároku by bolo v rozpore s ustanovením § 265 Obchodného zákonníka, uplatňovanie poctivého obchodného styku sa prejavuje aj v samotnom priebehu plnenia zmluvy. Za včasné plnenie povinnosti zo zmluvných vzťahov zodpovedá predstavenstvo spoločnosti, súčasťou ktorého je aj predseda predstavenstva, v tomto prípade B. D. F., na základe čoho táto časť žaloby bola zamietnutá.

16. Žalobcom posledný uplatnený nárok vo výške 800.000,- Sk (26.555,14,- Eur) pozostával zo Zmluvy o úvere na 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur) a zmluvnej pokuty vo výške 1% z tejto sumy, čo predstavuje sumu ďalších 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur). Zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 28. septembra 2001 medzi fyzickou osobou B. D. F. (veriteľ) a spoločnosťou EURO INVESTA a.s. v konkurze Bratislava ako dlžníkom, podpísanou tou istou osobou B. D. F. ako štatutárom a predsedom predstavenstva súd zistil, že veriteľ (žalobca) poskytol dlžníkovi vo výške 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur) s dobou splatnosti do 28. septembra 2001, so zmluvnou pokutou vo výške 1% za každý deň omeškania. Prílohou tejto zmluvy je aj listinný dôkaz a to pripojený pokladničný doklad zo dňa 28. septembra 2001, ktorý podľa podpisu schválil žalobca a prevzal pokladník dlžníka. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukazuje na to, že žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14. decembra 2014 nepriamo uznal, že existuje Zmluva o úvere, pretože vyúčtovanie zmluvnej pokuty eviduje v účtovníctve úpadcu. Za takýchto okolností mal súd za preukázané, že pohľadávka žalobcu vo výške istiny je oprávnená. Obdobne, zmluvnú pokutu súd neuznal z dôvodu, že je v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 OZ. V tomto smere súd poukazuje aj na dôvody týkajúce sa nepriznaného nároku z omeškania plnenia zmluvy. Za včasné plnenie povinnosti zo zmluvných vzťahov zodpovedá predstavenstvo spoločnosti, súčasťou ktorého je aj predseda predstavenstva, v tomto prípade B. D. F., ktorý bol zároveň aj štatutárnym zástupcom (§ 13 Obchodného zákonníka).

17. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie mal za preukázané, že prihlásené pohľadávky žalobcu v konkurznom konaní vo výške 762.802,90,- Sk (25.320,42,- Eur), 2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur) a 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur) spolu 3.709.757,90,- Sk (123.141,41,- Eur) sú oprávnené a podľa ust § 32 ods. 2 písm. a/ ZKV ich zaradil do I triedy. V prevyšujúcej časti, t. j. nárokov žalobcu uplatneného vo výške 794.487,- Sk (26.372,14,- Eur) upravenej na sumu 404.487,- Sk (26.372,14,- Eur) odvodenéj z Dohody o záväzku, 16% úroku z omeškania vo výške 65.275,15,- Sk (2.166,74,- Eur) a 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur) zo Zmluvy o úvere z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol.

18. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie. Žalovaný svoje odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/, f/ O. s. p. a zdôvodnil ho tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p, súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. Uviedol, že pohľadávku vo výške 794.487,- Sk (26.372,14,- Eur) uplatnenú titulom refundácie kúpnej ceny za pozemok v zmysle Dohody o prevzatí záväzku zo dňa 30. decembra 1999 neuznáva, a to z dôvodu neexistencie tejto pohľadávky v účtovníctve úpadcu. Pohľadávku vo výške 762.802,90,- Sk (25.320,42,- Eur) uplatnenú žalobcom titulom neuhradených faktúr za stavebné práce na stavbe Nádvorie Európy vykonané na základe Zmluvy o dielo z 28. apríla 1999 neuznáva, a to z dôvodu, že žalobca nie je v tejto veci oprávneným veriteľom, keďže nebol zhotoviteľom a zhotoviteľ si svoju pohľadávku v konkurze neuplatnil. Zhotoviteľom bol podnikateľ B. D. F. - L., Q. XX, L., B.: XX XXX XXX, faktúry predložené žalobcom sa v účtovníctve úpadcu nenachádzajú a sú vystavené zhotoviteľom, nie žalobcom. Podľa Zmluvy o dielo sa prevedené práce fakturovali zálohovými faktúrami bez DPH (č. I. IV. zmluvy) a následne mali odčítať v konečnej faktúre za dielo. Žalobcom predložené faktúry však nie sú zálohovými faktúrami - bez DPH a boli podľa žalobcu vyhotovené, a zaslané ešte pred vyhlásením konkurzu, a to v čase, keď žalobca bol na Valnom zhromaždení úpadcu odvolaný z funkcie štatutára spoločnosti. Dôkazy o ich vyhotovení v dátumoch na nich uvedených a doručení spoločnosti - úpadcovi neboli žalobcom predložené. To, že žalobca uplatnil tieto faktúry v rámci odpočtu DPH neznamena, že boli oprávnené čo sa týka rozsahu prác i vyfakturovanej sumy, keďže žalovaný ich obsah nepoznal a správca konkurznej podstaty sa s nimi oboznámil až podaním konkurznej prihlášky. Žalovaný nemá vedomosť, že by oprávnenosť fakturácie i uplatneného DPH bola predmetom daňovej kontroly. Ako správcovi konkurznej podstaty nikdy neboli prevedené práce odovzdané. Pohľadávku - úrok z omeškania vo výške 65.275,15,- Sk (2.166,74,- Eur) za oneskorenú úhradu faktúr neuznáva, pretože žalobca nie je v tejto veci oprávneným veriteľom, keďže nebol zhotoviteľom a zhotoviteľ si svoju pohľadávku v konkurze neuplatnil. Doklady o doručení, odsúhlasení faktúr, neboli predložené správcovi, ani súdu v celom doterajšom konaní. Keďže žalobca bol v čase vystavenia faktúr štatutárnym zástupcom dodávateľa (žalobcu) i objednávateľa (aj keď v inkriminovanom čase VZ objednávateľa odvolaného) žalovaný predpokladá, že nemá problém dodatočne takéto listiny vyhotoviť. Pohľadávku vo výške 2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur), ktorými vyúčtoval zhotoviteľ práce, ktoré neboli ku dňu vyhlásenia konkurzu vyúčtované taktiež neuznáva ako uviedol, že žalobca nie je v tejto veci oprávneným veriteľom, keďže nebol zhotoviteľom a zhotoviteľ si svoju pohľadávku v konkurze neuplatnil. Zhotoviteľ, nie žalobca, vyhotovil faktúru 07. apríla 2013 v čase, keď bol už vyhlásený konkurz na objednávateľa prác a všetky jeho oprávnenia prešli na správcu konkurznej podstaty. Aj napriek tomu objednávateľ nie žalobca, ako dodávateľ nejednal so správcou, neriešil odovzdanie a prevzatie dokončených prác, nevyhotovil konečnú faktúru, ani neriešil otázku ukončenia platného zmluvného vzťahu. Pohľadávku 5.800.000,- Sk (13.277,57,- Eur) uplatnenú dodatkom konkurznej prihlášky, ktorou si uplatnil nevrátený úver včítane zmluvnej pokuty neuznáva, a to z dôvodu, že zmluva o úvere aj záložná zmluva boli vyhotovené a podpísané pravdepodobne v čase konfliktov medzi žalovaným a žalobcom a prebiehajúcich trestných konaní, teda nie v čase, ako je uvedený na zmluve, pričom za obe zmluvné strany konal a podpisoval uvedenú zmluvu žalobca. Ak by bola zmluva uzavretá v roku 2001, tak by za žalovaného podpisoval iný člen predstavenstva ako žalobca, v účtovníctve úpadcu nie sú dôkazy o prijatých platbách ani samotná zmluva o úvere, príjmový doklad je opätovne podpísaný žalobcom a nemá náležitosti podľa zákona o účtovníctve, neobsahuje číslo daňového dokladu ani pokladničné evidenčné číslo, je teda zrejmé, že tento doklad nebol zaevidovaný v účtovníctve žalovaného a neprimerane vysoká zmluvná pokuta (100% hodnoty úveru) odporuje zásadám poctivého obchodného styku a dobrým mravom.

20. Pohľadávka žalobcu, ktorej pravosti sa žalobca v tomto konaní domáha, sa opiera o listiny vyhotovené v období rozporov medzi štatutárnymi zástupcami úpadcu a v čase, keď žalobca bol na valnom zhromaždení úpadcu odvolaný z funkcie, teda v roku 2002. Nič na tejto skutočnosti nemení ani to, že v roku 2010 rozhodol súd, že valné zhromaždenie nebolo platne zvolané. Všetky faktúry, súpis práce sú podpísané na oboch stranách žalobcom ako štatutárom objednávateľa (úpadcu) a dodávateľa (KOMWERK), čo pri faktúrach vyhotovených v predchádzajúcom období nebolo. V čase odvolania žalobcu mal tento k dispozícii aj kompletne účtovníctvo úpadcu a odmietal toto odovzdať novému vedeniu spoločnosti EURO INVESTA a.s.

21. Správca pri preberaní účtovníctva takéto pohľadávky v účtovníctve úpadcu nemal zaúčtované, a

preto ich nemohol uznať ako oprávnené. A vzhľadom na formálne nedostatky faktúr, ich rozpor so Zmluvou o dielo, obdobie, v akom boli listiny vystavené, konflikty medzi štatútarmi, trestné stíhanie a stanoviská dozornej rady spoločnosti, nemohol pohľadávku žalobcu uznať ako oprávnenú a považuje ju v prevažnej miere za fiktívnu. Všetky doklady predložené žalobcom sú opatrené podpisom žalobcu na oboch stranách, doklady z účtovníctva sú bez akýchkoľvek evidenčných a účtovných znakov.

22. Ďalej poukázal na to, že nevie, z akého dôvodu bola audítorská správa vypracovaná a kto ju objednal, a za akým účelom, a aké podklady boli audátorovi poskytnuté, a či sa k záverom vyjadrovala podľa stanov spoločnosti aj dozorná rada.

23. Žalovaný si v odvolaní uplatnil voči pohľadávke žalobcu započítaciu námietku vo výške 164.957,85,- Eur, vyplývajúcu z vyúčtovanej zmluvnej pokuty, ktorú žalovaný vyúčtoval žalobcovi podaním zo dňa 10. júna 2002. Vyúčtovanie zmluvnej pokuty je zaúčtované v účtovníctve úpadcu. Aj keď v súčasnosti je táto pohľadávka žalovaného premĺčaná v čase stretu vzájomných pohľadávok žalobcu a žalovaného premĺčaná nebola, a teda je ju podľa žalovaného možné uplatniť titulom započítacej námietky v tomto konaní.

24. Podnikateľ (živnostník) - B. D. F. - L., B.: XX XXX XXX existoval v čase podania prihlášky do konkurzu a existuje aj v súčasnosti ako podnikateľský subjekt a je teda nositeľom vecnej legitímácie vyplývajúcej z uplatnenej pohľadávky. Takýto subjekt však prihlášku v konkurznom konaní nepodal. Keďže stále existuje a je účtovnou jednotkou a platcom DPH, neprichádza podľa názoru žalovaného do úvahy, aby súd postupoval pri hodnotení procesnej a vecnej spôsobilosti žalobcu ako pri zániku podnikateľského oprávnenia živnostníka. Preto žalovaný navrhoval súdu, aby nárok uplatnený žalobcom bol z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie na strane žalobcu zamietnutý.

25. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Je toho názoru, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, keď určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 3K/191/2002 vo výške 123.141,41,- Eur (3.709.757,90,- Sk) je oprávnená a zistená a zaraďuje sa do I. triedy.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou - stranou sporu (§ 359 C. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 a § 356 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

27. Odvolanie žalovaného bolo podané na poštovú prepravu dňa 04. marca 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

28. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia

účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia ako aj čl. 2 ods. 1 a 2 základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, odvolací súd posudzoval podané odvolanie, ako aj v ňom uvedené odvolacie dôvody, podľa zákona účinného v čase podania odvolania (ustanovenia § 201 a nasl. O. s .p.).

29. Predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo v zmysle § 23 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zmien (ďalej ZKV), podľa ktorého konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné čo do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli; smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní. Ak nejde o vec patriacu do právomoci súdu, rozhodne o pravosti pohľadávky príslušný správny orgán. O poradi popretej pohľadávky rozhodne vždy súd.

30. Žalobca si konkurznou prihláškou zo dňa 04.04.2003 uplatnil voči úpadcovi EURO INVESTA a. s. v konkurze, Bratislava, v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 3K/191/2002 pohľadávku vo výške 4 169 520,- Sk a jej dodatkom zo dňa 30.06.2004 pohľadávku vo výške 800 000,- Sk, ktorá bola správcom konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní konanom 02.12. 2009 popretá v celom rozsahu z dôvodu, jej neexistencie. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený dňa 27.01.2003, č. k. 3K /191/2002- 317.

31. V dôsledku toho si žalobca ako veriteľ uplatnil na súde svoj nárok incidenčnou žalobou v lehote určenej súdom v zmysle výzvy konkurzného súdu zo dňa 04.03.2010.

32. Konkurzný súd z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že žaloba v časti týkajúca sa pohľadávky v sume 794.487,- Sk (26.372,14,- Eur) za predaj pozemkov, v sume 65.275,15,- Sk (2.166,74,- Eur) úrok z omeškania vo výške 16% a suma vo výške 400.000,- Sk, t. j. zmluvná pokuta (26.555,14,- Eur) zo zmluvy o úvere nemá právne opodstatnenie a v tejto časti žalobný návrh zamietol ako nedôvodný. V zamietajúcej časti rozsudok nadobudol právoplatnosť, a preto nie je predmetom preskúmania odvolacieho konania.

33. K ďalším nárokom žalobcu o určenie právneho dôvodu pohľadávok v sume 762.802,90,- Sk (25.320,42,- Eur) za vykonané stavebné práce a 2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur), za vykonané stavebné práce (nevyúčtované do vyhlásenia konkurzu) mal súd prvej inštancie za preukázané, že sa jednalo o stavebné práce realizované žalobcom, na základe Zmluvy o dielo zo dňa 28.04.1999 a dodatku č. 1 z 15.19.2002, na stavbe Nádvorie Európy v Komárne. V tejto časti sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že tieto práce (ich rozsah) neboli žalovaným žiadnym relevantným spôsobom rozporované, čo vyplýva aj zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 29.04.2014 (č. l. 104), kde právny zástupca žalovaného potvrdil, že práce v uvedenom rozsahu boli vykonané, aj keď namietal ich nekvalitu. Práce boli vyúčtované faktúrami č. FO 2002/14 zo dňa 31.05.2002, č. FO 2002/19 a č. FO 2002/20 zo dňa 09.07.2002, ku ktorým zároveň bol priložený súpis prevedených stavebných prác. O tom, že práce boli riadne odovzdané a prevedené v zmysle zmluvy o dielo, svedčia aj potvrdenia štatutárneho zástupcu objednávateľa prác zo dňa 25.02.2002 a zo dňa 03.07.2002 (č. l. 118, 119). Z výpisu obchodného registra Okresného súdu Bratislava I oddiel: Sa, Vložka č. 4485/B vyplýva, že v rozhodnom období štatutárnym orgánom úpadcu bolo predstavenstvo a predsedom predstavenstva bol žalobca. Spoločnosť navonok je zastupovaná predstavenstvom. Konať menom spoločnosti a zaväzovať spoločnosť vo všetkých veciach bol oprávnený každý člen predstavenstva samostatne (od 20.01.1999 do 1.12.2002 a od 27.10.2007). Preto žalobca, ako štatutárny orgán v uvedenom období bol oprávnený konať samostatne za obchodnú spoločnosť EURO INVESTA a.s., Bratislava, IČO: 35 759 640. Vzhľadom na uvedené, námietka, žalovaného, že za spoločnosť konať a zaväzovať ju vo všetkých veciach boli oprávnení najmenej dvaja členovia predstavenstva je irelevantná.

34. Nesporným dôkazom o vykonaní diela v zmysle zmluvných podmienok aj v prípade, že bola namietaná kvalita niektorých prác, resp. uplatnená reklamácia, sú kolaudačné rozhodnutia Odboru životného prostredia Okresného úradu v Komárne OŽP 1324/2002 - He, zo dňa 20.06.2002, OŽP 1894/2001 - He - 3, zo dňa 15.11.2001, OŽP 2340/2002 - He - 2 zo dňa 30.12.2002 (č. l. 314 až 319), s ktorými sa súd náležite na pojednávaní ako listinnými dôkazmi oboznámil. To, že zmluvné práce boli

prevedené a odovzdané do vyhlásenia konkurzu nie je sporné, a že ich časť bola vyúčtovaná následne faktúrou č. 2003/007 po vyhlásení konkurzu, nemá vplyv na opodstatnenosť prihlásenej pohľadávky v konkurze, vo výške 2.546.955,- Sk (84.543,42,- Eur).

35. Taktiež námietka odvolateľa ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu je bezpredmetná a správne súd prvej inštancie neakceptoval tvrdenie žalovaného, že „zhotoviteľ diela B. D. F. z uzavretej Zmluvy o dielo zo dňa 28. apríla 1999 si práce a materiály fakturoval na meno fyzickej osoby - podnikateľa B. D. F. - L., Q. XX, L., čo podľa neho je odlišná osoba od žalobcu, ktorý nie je zhotoviteľom diela." V danom prípade sa jedná o tú istú fyzickú osobu (podnikateľa), ktorá podpísala zmluvu o dielo, stavebné práce vykonala a vyúčtovala ich prevedenie. Žalobca ako fyzická osoba - B. D. F. aj bez uvedenia dovetku obchodného mena „KOMWERK" v žalobe je aktívne vecne legitimovaný na podanie incidenčnej žaloby, nejedná sa o odlišnú osobu, resp. neexistujúcu osobu, ktorá by nebola nositeľom práv a povinností z platného právneho úkonu - zmluvy o dielo. Samotná skutočnosť, že žalobca ako fyzická osoba naďalej podniká v zmysle § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka s obchodným menom „KOMWERK" nemá právny význam pre aktívnu legitímáciu účastníka tohto konania.

36. Žalovaný v priebehu konania uplatnil voči pohľadávke žalobcu započítaciu námietku vo výške 164 957, 85,- Eur, vyplývajúcu z vyúčtovanej zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných podmienok Zmluvy o dielo (čl. IX ods. 2 omeškanie zhotovenia diela zhotoviteľom), čím potvrdil a akceptoval práva a povinnosti sporových vyplývajúce z právneho úkonu žalobcu ako zhotoviteľa a žalovaného ako objednávateľa diela, a zároveň potvrdil, že vyúčtovanú zmluvnú pokutu eviduje v účtovníctve úpadcu. Podľa § 14 ods. 1 písm. i) ZKV, po vyhlásení konkurzu započítanie vzájomne inak započítateľnej pohľadávky patriacej do podstaty nie je možné. Preto započítací prejav žalovaného urobený po vyhlásení konkurzu dňa 14.12.2014 (č. l. 302) nie je možné akceptovať.

37. Odvolací súd sa však nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že uplatnený nárok zo zmluvy o úvere vo výške 400 000,- Sk istiny (13.277,57,- Eur) bol preukázaný, resp. že žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.12.2014 nepriamo existenciu zmluvy o úvere uznal, a preto v tejto časti považoval nárok pohľadávky za opodstatnený.

38. Na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 28. septembra 2001 medzi fyzickou osobou B. D. F. (veriteľ) a spoločnosťou EURO INVESTA a.s. v konkurze Bratislava ako dlžníkom, podpísanou tou istou osobou - B. D. F., ako štatutárom a predsedom predstavenstva mal žalobca poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 400.000,- Sk (13.277,57,- Eur) s dobou splatnosti do 28. septembra 2001, so zmluvnou pokutou vo výške 1% za každý deň omeškania. Prílohou tejto zmluvy je aj listinný dôkaz, a to pripojený pokladničný doklad zo dňa 28. septembra 2001, ktorý podľa podpisu schválil žalobca a prevzal pokladník dlžníka. Vo fotokópii predložený pokladničný doklad, ktorý žalovaný spochybnil, a ktorý nemá vo svojej evidencii, neobsahuje však žiadne evidenčné ani účtovné číslo - znaky. Taktiež konštatovanie súdu, že v písomnom vyjadrení zo dňa 14.12.2014 žalovaný nepriamo uznal existenciu zmluvy o úvere nemá právne opodstatnenie. Z obsahu predmetného vyjadrenia (č. l. 306) jednoznačne vyplýva, že sa jedná o zmluvnú pokutu uplatnenú žalovaným voči žalobcovi zo zmluvy o dielo - čl. IX ods. 2 týkajúci sa omeškania zhotovenia diela (č. l. 7) a nie zmluvy o úvere, resp. že finančná čiastka v sume 400 000,- Sk bola žalovanému skutočne poskytnutá. V uvedenom podaní nie je žiadna zmienka týkajúca sa zmluvy o úvere.

39. Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé .

40. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo

uviedli účastníci (§ 132 O. s. p.).

41. V tejto časti napadnutého rozsudku sa konkurzný súd neriadil uvedenými ustanoveniami, a preto súdom priznaná pohľadávka, čo do výšky a zistenia, tak ako je uvedená vo výroku napadnutého rozsudku je spochybniteľná a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

42. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

43. Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na závažné pochybenie súdu prvej inštancie napadnutý rozsudok zrušil v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p.

45. V novom rozhodnutí o veci rozhodne krajský súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (ust. §396 ods. 3 C. s. p.)

46. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné dovolanie (§ 419 C. s. p. a nasl.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je: a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá

má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).